

„Az igaznak emlékezete áldott!”
(Példabeszédek 10, 7a)

„Hagyományozható gondolatok”

Visszatekintés

Az OEE Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa 2014. december 4-én tartotta évzáró rendezvényét, ahol folytatódtak a tagok életútjait, szakmai pályájukat, életpasztalatukat és az ebből levont „hagyományozható gondolatokat” bemutató előadássorozat.

Idős korban az ember felfigyel arra, ha korosztályáról beszélnek, róla írnak. A történelem folyamán sokféleképpen vélekedtek az idős emberekről. Nem volna illő – e beszámoló keretei közt – ezeket elemezni, de az utóbbi 14 évben, igen magas rangú, közismert személyiségek ide vonatkozó gondolatainál érdemes néhány mondat erejéig elidőzni.

1999. október 1-jén – az azóta szentté avatott – II. János Pál pápa így fogalmazott: „Az idősek segítenek abban, hogy több bölcsességgel szemléljük a földi adottságokat, mert ők az élet változandóságát már megtapasztalták, és érette váltak. ... Tapasztalatuknak köszönhetően az idősek alkalmasak arra, hogy értékes tanácsokat és tanításokat adjanak a fiataloknak.”

14 évvel később 2013. december 24-én Ferenc pápa mondta: „Ma olyan korban élünk, amikor az öregek nem számíthatnak. Csúnya ezt kimondani, de kiselejtezik őket, nem igaz? Mert zavarnak.” Majd, egy témába vágó, gyermekkori történetének elmondása után leszögezi:

„Az idősek azok, akik elhozzák nekünk a történelmet, akik elhozzák a tanítást, a hitet és örökökül hagyják nekünk. Bennük, akárcsak a jó óborban, megvan a belső erő, hogy nemes örökséget hagyjanak ránk. Egy olyan népnek, amely nem gondoskodik a nagyszülőkről, nem tiszteli őket, nincs jövője, mert elveszítette emlékezetét.”

Amikor a Szeniorok Tanácsa – Lessényi Béla egykori szenior társunk javaslatára – elindította a „hagyományozható gondolatok” megnyilatkozási sorozatunkat, hitt abban, hogy az idősek tudnak még segíteni. Talán, ezért is kerültünk az Alapszabályban a tanácsadó testületekhez. Elbizakodottság nélkül készülünk arra, hogy megfeleljünk ennek a besorolásnak. Ebben a szellemben és hangulatban tartotta a Tanács az évzáró rendezvényét.

Halász Gábor elnök megnyitójában köszöntötte szenior társunkat, dr. S. Nagy Lászlót, aki három cikluson át vezette a Szeniorok Tanácsát. A Tanács 25 éves történetéből 12 éven át óriási lelkesedéssel, hittel, tenni akarással kormányozta hajtónkat és e munka révén vált a Tanács az OEE egyik legaktívabb közösségévé. Szerény ajándék kíséretében megköszöntük munkáját és kifejeztük elismerésünket, s ígéretet tettünk arra, hogy az elődeink által jól kitaposott úton haladunk tovább. Ezt követően, a „hagyományozható gondolatok” sorozatunkban emlékezett meg dr. S. Nagy László az életútjáról, s összegző gondolatokkal elevenítette fel a Tanács elnökeként eltöltött 12 év jelentősebb eseményeit.

Igen nehéz 80 év felett, hat-hét évtized átélt tapasztalatából kiszűrni azokat a felismert gondolatokat, amelyek az egyén és egy közösség számára értéknek tekinthetők, „hagyományozásra” érdemesek, kezdte el a visszaemlékezést.

A 70 perces vallomásból – mert ez valóban az volt – ebben a beszámolóban csak „szemezgethetünk”. Gondolatait három téma köré csoportosította: az indulás (család, iskolák), a szakmai-gyakorlati pálya, a közéleti tevékenység.

E hosszú időszak, a teljes eddigi életút kiemelt tapasztalata: „vissza kell adni a szavak valódi értelmét és értékét”.

A Bihar megyei Szentpéterszegről, a kétezer lelkes faluból indult. Családjá: földműves, iparos szülők, három testvér, 23 unokatestvér. A faluból a családjukból indultak legtöbben értelmiségi pályára, illetve keresték a még „finanszírozható” továbbtanulási lehetőségeket. A középiskolában „életre kellett kelteni olyan erkölcsiséget, amely mint közösségi kötőanyag a lelkek mélyébe hatolva a jövő alapját képezheti”. A NÉKOSZ kollégiumokban adódott ilyen lehetőség, ahol közösséggé csiszolódhattak az első generációs NÉKOSZ diákok.

A berettyóújfalui iskolaalapító igazgatóra, Sárdi Jánosra nagy szeretettel emlékezik, aki szerint egy közösség igazi összetartó erejét az emberi és erkölcsi tartalékaival lehet mérni. Az iskola kötelessége ezt az emberi jelzőt minőséggé formálni, megtölteni erkölcsi tartalommal, emelkedettséggel, méltósággal. A történelem döntő tényezője volt mindig az emberi minőség és az erkölcs szilárdsága.

Az érettségi után jöttek az egyetemi évek. A debreceni Orvostudományi Egyetem első évében jelentkezett a soproni

Erdőmérnöki Főiskolára. Ebben szerepe volt az 1950-51-es egyetemi tisztogatásoknak is, ami nagy megdöbbenést, traumát okozott a hallgatóság körében. 1954 nyarán elvesztés nélkül fejezte be tanulmányait az Erdőmérnöki Kar Erdőművelői Szakán.

A családi indíttatásból merített – szavakba foglalt – értékrendje tanulmányai során a rendszeresség, szerénység, figyelmesség, hűség és becsületesség voltak.

Erdőmérnöként 1955. január 1-jén kezdte meg szolgálatát.

A rendkívüli életpályát sok-sok átszervezés, költözés, szakterületváltás tette változatosabbá: Tállyán erdőművelési műszaki vezető, majd erdészetvezető, később a Kelet-bükki Erdőgazdaság központi erdőművelési előadója, azt követően Lillafüreden erdészetvezető (ott szoros együttműködés alakult ki az ERTI munkatársaival a munkaszervezés és gépesítés terén). A kiskunsági és a Hajdúsági Erdőgazdaság műszaki erdészeteinek szervezése, vezetése után, újra a Kelet-bükki Erdőgazdaság lett a munkahelye, ez alkalommal a műszaki osztály vezetése. Azt követően Budapestre hívták az ERDŐTERV főmérnökének, majd áthelyezéssel az Országos Természetvédelmi Hivatalhoz kerül. Ott a Budapesti Természetvédelmi Felügyelőség vezetése, a Közép-Dunavölgyi Környezetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség igazgatóhelyettesi kinevezése következik, végül onnan megy 1990-ben nyugdíjba.

Szigorú következetességének köszönhetően mindenütt megállta a helyét, komoly szakmai sikereket ért el és meghatározó szerepe volt azokon a szakterületeken, ahol dolgozott. Ezen kívül a rendszeresség, igényesség, figyelmesség és a körültekintő pontosság volt a helytállás záloga.

Menet közben értette meg az ibseni gondolat lényegét: „akik az igazságért harcolnak, meg kell szokni a magányt”. Meggyőződése, hogy az eredményesség igen fontos feltétele „a szabadság és a rend arányos érvényesülési feltételeinek megteremtése”. Ugyanis a rend szabadság nélkül lélektelen erőszak, a szabadság rend nélkül biztos anarchia.

A mai társadalmi viszonyok között a legfőbb gondot abban látja, hogy nem tudjuk, milyen értékrendnek kell engedelmeskedni, pedig „csak” a szavaknak kellene a valódi jelentését, jelentőségét visszaadni, hogy tudjunk igazodni a jobbitás irányába.

A vázolt életúton szerzett tapasztalatait nyugdíjba vonulása után a már korábban elkezdett közügyek szolgálatába állította. A Táj- és Környezetfejlesztési Szakcsoport vezetése, majd a MTESZ Központ Környezetvédelmi Bizottságában vállalt tevékenység (ennek elnöke is volt), a MTESZ alelnökség, a Szeniorok Tanácsának munkájába való bekapcsolódás, majd 2002-től 12 évig elnökként való vezetése, mind abba az irányba hatott, hogy az emberi, szakmai közösségekben a közérzet, az együttműködés javuljon. Meggyőződését többször hangsúlyozta: vissza kell adnunk szavaink eredeti értelmét, jelentését. Különösen azokét, amelyek a közösségek belső tartásának alakulásában, az egyéniségek formálásában döntő fontosságúak, mint az erkölcs, tisztesség és szolidaritás. Ezek nélkül elgyengül a társadalom alapegysége, a család, valamint a közösségek hagyományát átörökítő kohéziója.

Az elmúlt időszakban felerősödött közéletünkben a közöny mint erkölcsi kór, az ország erkölcsi válságba jutott. Ennek kezelése a gazdasági gondokkal együtt halaszthatatlan, és ezt olyan közösségeknél lehet elkezdni, ahol még megvan és feléleszthető az erkölcsi erő, amely nélkül az ország „talpra állítása” szinte lehetetlen. „Ezért a talpra állításért dolgozom, hitem szerint, talán nem eredménytelenül” – összegezte mondanivalóját.

Az elmúlt 12 évről már csak röviden számolt be volt elnökünk: 77 rendezvényünk volt, amelyeken 48 alkalommal előadások hangzottak el, 29 kihelyezett ülést tartottunk erdőgazdaságoknál, iskoláknál, egyetemen. Ezekről az Erdészeti Lapokban tájékoztatókat jelentettünk meg.

A kollegialitás, a közösségi szellem ápolásaként 2003-tól az évzáró rendezvényeinken köszöntöttük a korosztályos szeniorokat és oklevéllel emlékeztünk meg róluk. Az Etikai kódex elkészítése, a rendezvények rendszeressé tétele, a Működési rend megalkotása, a székház-ügy napirendre tűzése és napirenden tartása mind az elmúlt időszak eredménye, és nyugodtan mondhatjuk magunkról, hogy közösségünket „szellemi műhelyé” sikerült formálni.

A korábban jelzett gondok orvoslásához szerinte nélkülözhetetlen a családok, a kisközösségek, a szellemi műhelyek működtetése, ahol a helyzetek átélhetőek, a magatartásformák, hagyományok átörökíthetők, mert „ahol elvesznek a tradíciók, ott kilyukad az idő és átperog a múlt”. A múlt ismerete nélkül pedig nem lehet jó és biztos jövőt építeni.

Megköszönte saját családjá és a kollégák támogatását és külön – név szerint – megemlékezett arról a 21 tagtársunkról, akik már nem lehetnek közöttünk, akik már elmentek a 12 év során. Néma felállással emlékeztünk rájuk.

A megemlékezés zárásaként számos témajavaslat hangzott el, amelyeket a jövőben a Tanács szíves figyelmébe ajánlott.

Nagy tapssal jutalmazta közösségünk a részletes, gondolatgazdag, tanulságos, irodalmi idézetekben bővelkedő, több helyen filozófiai mélységeket megjáró visszaemlékezést és iránymutatást.

Ezután Halász Gábor elnök a Működési rendünk 5.6 pontjában foglaltaknak megfelelően javaslatot tett arra, hogy dr. S Nagy Lászlónak, a Tanács korábbi elnökének adományozzuk az élethosszig tartó „tiszteletbeli elnök” címet. A javaslatot a jelenlévő tagság ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta. Ugyancsak elfogadta a jelenlévő tagság annak a köszöntő levélnek a tartalmát, amelyet *Zambó Péternek*, az OEE újraavasztott elnökének küld a Tanács nevében Halász Gábor elnök. Emellett ületeket, javaslatokat gyűjtöttünk és rögzítettünk a 2015-ös munkatervünkhöz. Végül, mint minden évben, az idén is köszöntöttük, és oklevelet nyújtottunk át azoknak a szeniortársainknak, akik ebben az esztendőben töltötték, vagy töltik be a 75. 85. illetve 90. életévüket: a 75 éves *dr. Marjai Zoltánnak*, a 85 éves *Köveskúti Györgynek*, *Mészáros Gyulának*, *Rakonczai Zoltánnak*, és a 90 éves *Haják Gyulának*.

Koccintottunk az ünnepeket és valamennyiünk egészségére, és békés, boldog új esztendőt kívánva elköszöntünk egymástól.

Dr. Szikra Dezső, titkár

OEE Szeniorok és Tiszteletbeli Tagok Tanácsa

Kép: **Halász Gábor**